

ja sin jaskodattim varas læi son dokko vuolggam. Mutto i Issa Ovlage jakkam, atte si jurdašegje jure sorbmit. Gal son læi gullam Jakob Aslaga muttomin aitemen, atte gal ĕurok dal juo læ nu gukka njamman Ibmel manai vara, atte rangastus farga boatta. Mutto son læi alo hæppaşam su, ja son i jakkam goassege, atte Aslak aiti duottavuodast.

Issa Ovla læ dal juo miha boares. Su skavĕĕa ja vuovtak læk ĕurgodam; mutto son læ ain dærvas ja havskalaš. Daddeke læ son halidešgoattam guođdet dam mailme. Son cælkka: »Go mon legjim nuorra, de halidim mon ællet; dal halidam mon jabmet.«

Issa Ovla læi ovta gasta ordføren Guovddagæino kommunest. Son læ guovte gærde læmaš naittalam ja sust læ moanak manak.

Mi savvap likko ja buristsivdnadusa dam boares ĕurgodam agjai.

Soatte.

Soađe birra i læk dal bærrer ollo muittalet. Soatte Mansjuriast i læk dal læmaš nu mendo garas. Dak garra ĕoasgemak dobbe læk stuora hettitussan sikke ruoša ja japanalaš soattevekki. Duolle dalle læk soattevægai ravdak boattam okti, ja dat orro læmen nuft, atte ruošsa læ vuoitattalam smavaset.

Port Artur birra satta muittaluvvut, atte japanalažak 30ad november ožžu ovta dieva olgobæld Port Artur jeĕasek haldoi. Dat dievva læ 203 metar alo, ja ruošak legje dolvom sin kanonaidæsek dam ala ja gattijegje dam stuora arjalašvuodain. Japanesalažak bakkijegje ouddan, vaiko stuora joavkko sist gaĕĕe dego ĕuoikak ruošai stuora kanonluođai oudast. Varragolgatus læi hirbmos. Duhati mielde vællanegje japanesalažak, ouddalgo si ollijegje dieva ala ja bakkijegje dam ruoša ladne sisa, mi læi dieva alde.

Mutto maņemusta botte si goitge dieva ala ja agje ruošai battarusi. Ædnak kanonak botte japanesari halddoi. Japanesarak masse dam have 5000 olbma. Daddege læi stuora illo dam vuoto diti Japan oaiivvegavpugest; dastgo dam dieva alde ollatek japanesalažak sin kanonaidæsekguim

gapuga ja ruoša soatteskipaid, mak læk Port Artur havnast. Ruošak gaĕĕĕalegje maņņel ožudet dam dieva ruoktot; mutto i dat likkostuvvam.

Daddege muittala okta telegramma, mi bođi Tokiost, atte Japanesarak ĕei vuoitte galle Port Artur ouddalgo februar manost

Ruoša soatteflaata læ dal mæddel Ruksismæra; mutto japanesalažak rakkanegje valddet dai vuostai, go dak dokko ollijek.

Gađašvuotta.

Bĕeivalaš sagast i goĕĕujuvvu gađašvuotta manenge buocalmasvuottan, vaiko daddeke læ gađašvuotta mu ibmardusa mielde bahab go raddevikke. Raddevigest ja æra lagaš buocalvašvuodast matta olmuš dærvasmuvvat, go son oazžo rađe ja doaktara lutte mannat; mutto gađašvuotta læ daggar davdda, masa doaktarak æi dieđe mange lagan dalkkasid, mak sattek dam buoredet.

Gađašvuotta læ daggar basvuotta, mi vahagatta sikke olbmu jeĕas ja nubbe. Mutto gadaš olmuš ješ i fal oaine goassege, atte son maidai vahagatta ješjeĕas. Son savva alo, atte duot ja dat olmuš i galgaši ažžot nuft ollo go son. Ja go son oaidna, atte su savaldagak æi šadda guđege lakai devdujuvvut, de dakka dat su vaibmoi nuft baha, atte son šadda jure buoccen. Sust nokka vela jiednage nuft, atte son i sarnot baljo ovtainge.

Juokke olmuš berre varotet jeĕas gađašvuodast erit, daatgo i oktage vuote maidege gudnalaš vuoitoid gađašvuoda bokte. Dat bukta duššemoiraša ja soapatmoettomvuoda olbmui gaski.

W.

Dærvasvuotta.

Dærvasvuotta læ olmust okta daina buok stuoremus buorrevuodain. Nuft gukka go mi læp dærvasak, de mi ĕep ibmer jurdašetge, man baha dat læ læt buoccen. Mi berrep varotet jeĕaidæmek, nuft buoremusad, go mi satteb. Damditi: Adnet mæralašvuoda buok dingaiguim! Muiet, atte 1600 lagaš læ olbmui buocalvasak. Ja go mi šaddap buoccen, de occop rađe aige bale, ouddalgo buocasvuotta ruotasmuvva min rubmašest. Allopp suorggan, jos dat vel muttom oase maksage! Dastgo dærv

vasvuotta læ divrrasæbbo go min moadde kruvnaĕa.

W.

Brævva Navuonast.

Olbmuk elek dabe dærvvan; mutto bivddo læ hui hægjo. Ige dieđe oktage lægo ĕakĕadorske boattam; dastgo sækte i læk oazžomest gostege. Dimag-ĕavĕa læi migjidi ollo buoreb. Dalle læi mist dat buorre salledbivddo, mi læi stuora sisaboattolbmuidi.

Dam muddus aige ja moadde vakko dast maņņel læ laittasemus aigge jagest. Sævdnjad bista gosi ĕada bæive, ja dalkek læk davalažat basagak, dušše muotaborgak ja ĕoaskemak gosi juokke bæive, nuft atte olmuš i bæsa olgobæl ursage. Olmuš fertte orrot stovost njælje sæine gaskast dego bahadakke. Mutto i læk vela nuft baha daidi, gæina læ buok, maid si darbašek. Mutto maid galggek dak olmuš rievok dagjat, gæina vaillo juokke dingga. Jos dal bivddo i farga šadda, de i šadda gæfhes olbmuidi havskes cælem. Gavppeolbmak læk maidai riebman biettalet vælge bigjamest. Arvedæmest go obba dalo væka, ĕieĕa gavce olbmu, galggek ællet ĕada jage daina uccan bivdoin, maid dalo ised læ fidnemgidđat ja gæssed ja dasto vela makset divras vœroid ja manga æra maksamuša, de šadda buok mære mielde Æra aige jagest manna daina lagin, atte son i tine maidege. Maina lagin okta fiskar satta tinet daina baike, go i læk bivddo, dam im ibmir mon. Jos boadnja vel rabadage boaldamuša bæivalažat, ja akka dikšo manaid, dast i boađe mikkege tinestusaid.

December 1904.

Jurddagak.

Æalgeduogessardnom læ guovte bahuona manna: Vašše læ dam aĕĕe, ja gielesvuotta dam ædne.

Manne son i fuollam dimbarolbma.

Guokta nieida sardnodæva. Gista jærra »Manne don ik valde duou nuorra ĕabba dimbarolbma?« Gunnel vastedi: »Im mon fuola dimbarolbma; dastgo sist šadda alo boaresvutti fastes guvra harddo.«

Bivdo birra.

Muittaluvvu, atte Honningsvægest galgga læt buorre bivddo. Guolle læ lakka gadde dobbe. Mutto sækte læ vanes. Varas sallid læ dolvvujuv

vum dokko Kvæfjorast.

Ivgöst galgga maidai læt valljit sallid, mutto orro nu čiegnalasast.

Vøhaš Tanast.

(Brævva »Sagai Muittalægjai.«)

Dal bođi mudnji jurddagi atte čallet blađđai sagaid. Vuost muittalam mon, atte bivddo i læk læmas dam skabma. Ja gæsebivddo læ maidai mannam hæjot muttomi guovddo. Soabmasak læk fidnim dalve jafo, dak, guđek læk goddam baldaid. Dak læk ollok, guđek æi læk fidnim æmbo go guokte golbma matta vadnasi. Ja giđđabivddo læi maid dabe vuona siste hæjjo. Moft galggek olbmuk »stapuleret« dam aige? Mi dasa læi sivvan, atte guolle i boat tam vuona sisa? Mibe æra go guole vašalaš, ruoša njuorjo, mi caggai guole olgus.

Suoine šaddo læ læmas dabe buorre dam gæse. Boalddemlavnjid maidai læk ožžom dabe valljit ja goikkesen.

Goalsegoppest november 1904.

N. P.

110000 soaldata

galgga ruošša engelas avisai muittalusa mielde læt massam dam rajest, go dat soatte algi.

Lappe suokkapa-ammata.

Oudeb nummarest muittalæimek mi, atte i oktage pappa læk occam alesis papa-ammata Lappe papagiellast. Dat i læm nuft, Moanak papapak læk occam dam ammata.

»Sagai Muittalægje« doallek!

Allet vajaldatte, allet maņed sisasaddet mavso blađe oudast dam jakkai mi dal boatta!

Moft dollujuvvui valgga Unjargast?

Dat dieđetuvvui atte valgga dollujuvvu dam 15ad oktober Aldajoga skuvllastovost dimo 5 maņnel gaska bæive. Dieđetæme plakatak addujuvujegje birra giella maņemus gavppeolbma Joh. Aikio ragjaige. Go valga aigge lakkanišgođi, de vulgi hr. Aikio Čaccesulloi dam 11ad oktober; mutto stoarbma hetti mannamest, de orosti matke ala. Dobbe vurdi 3 bæive, ja go hr. Aikio oini atte i šat

gærga vuolget gavpugi, ja boattet ruoktot ouddal valga, de salki vadnas ja gesi bajas, ja vulgi baikkasest dam 14ad oktober. Lavardaga iđed vulgi Aikio valggasagjai, ige fidnam æmbo daloin go 4 dalost, ja matke dokko læ arvo mielde 25 km. Manadedines valdi 2 forfald čallag farrosis valgga sagjai, ja bođi dimo 5 dokko. Valgast læi jaskadvuotta, i dobbe læm mikkege erotusaid, i høire, ige venstre gaskast, mutto giella olbmak halidegje ožžot jierbmalaš olbmaid giellastivra olmajen. Go valgga læi gærggam ja namatuvvujegje representantak, de šadde 8 sabmelaža ja 4 dača; nuft maidai suppleantakge. Moadde bæive dast maņnel dieđetuvvui lensmannest, gæk dal læk šaddam repræsentantan ja suppleantan. I gukkage dastmaņnel, guoddaluvvui, atte valgga læ boastot šaddam, namalassi: Atte gavppeolmai Joh. Aikio, skuvllalolmai Hoem, ja Davvesidda skuvllalolmai Isak Pedersen, læk čallam ja biđggim valgga listaid birra giella. Hr. Aikio ja hr. I. Pedersen læva jettam daiguim ja juokkam olgus sabmelažaidi, ja samek læk stemmin dai listaugim. Dat guoddalus læ ollam palitimestara ouddi, gutte vuolgati su fuldmægtigas november algost dutkat dam ašše birra.

Mutto æiba guoddalam skuvllalolbma Fredrik Rolstad, gutte čokkai Johan Matias viesost bævdegæčest ja čali sikke repræsentantai ja suppleantai listaid hui gukka aige, ouddalga valgga vissoi bođi, ja muittaluvvu, atte hr. Rolstad olgusjuogadi daid listaid olbmuidi olgon. Manne dam æi guoddalam? Daida nu læt, atte hr. Rolstad læ čallam daggar listaid, mak dokkijegje sikke hærraidi ja skoalpadačaidi.

Dat bitta savvujuvvu videduvvut darogiela blađi ala.

Čalla muttom sabmelaš Unjargast.

Maid pappa Otterbæk

čalla sami birra.

Kistranda ouddalaš suokkapa Otterbæk, gutte læi sami usteb ja okta hui buorre olmai, čalla muttom darogiel blađđai ovta bitta, mast mi lokkap maidai čuovvovaš sanid:

»Dat læ okta lossa jurda, mi boatta dam darolažži, gutte bargga sami gaskast, ja dat læ dat, atte dat muttom muddoi læ darolažai sivva,

go samek manga dafhost čei læk ollim gukkebuidi sikke aigalaš ja vuoinalaš harrai. — — — — — Dak boares ruttavuovddajes darolaš værrogaibbedægjek ja dat maņeb aiggaseš lika ruttavuovddajes darolaš gavppeolmak læk dabe (sami gaskast) dakkam vuolashagjem dago, masa aigge darbašuvvu fast bajasrakadet.«

Sami manai skuvllavazgem birra čalla son:

»Go manna læ gavce jakkasaš, algga son skuvlla vazzet. Dobbe læk manga movteges ganda, guđek bottek skuvlli, ja go oapatægje ibmerda su dagos ja ožžo lobe sarnodet samegiela singuim de læ sust riehta suotas joavkko skuvllaviesost. Mutto mist læ dabe dat, mi goččujuvvu daroduttembarggon. Oapatægje galgga skuvlast daid smavvaid darogilli oapatet, ja davja čiekka dat dego gudnaborgas smavvamanai sieloid. Si vaibek dam amas sævdnjadasast. Iđedest alggek lavllomin ovta salmavaersa — darogilli. Salbmavaersa læ galle čabbes; mutto addijume boivaš læ časkam. Dat læ sammu laje, go skuvllamanak Kristianiast galgasegje lavlot latina giela sin vaimoidi bajasrakadussan. Salbmavaersa maņnel rokka-dallujuvvu »Ačče mina' sammu unokas lakkai. Dast satta olmuš duottavuodast čelkket: Dat læ suddo manai diti. Mutto jos manain læ okta oapatægje, gæst læ olmušlaš vaibmo, de jorggala son viššalet manai ječasek gilli, ja dalle sattep mi ain bæssat oaidnet manai čalmid čuovggamen. — — — — — Go si šaddek olles olmušen, de oidnujuvvu dat muttom, atte dat i læk vahagattam sin aibas atte guoddet dam noađe nuoravuodast. Si læ oappam gierddavašvuoda, maid si davja čajetek vuottovaš lakkai buocalvasai ja geofhesvuoda vuoldde; mutto dat jalos ællemovta ja barggammovta læ davja bære garraset sojatuvvum.«

Brævva.

Likkotesvuotta dpatuvvai muttom fiskovčerst dabe Unjargast, namalassi Makkagoppest (olglobælde Latnjarga).

Lavardaga dam 5ad november vulgi okta 18 jakkasaš gandda Matisen Aikio bissoin vazzet. I gukkenge baikest erit, de njalakasti juolge. Bisso læi luodagasast, ja dam

sæmmast bavketi bisso, havlak manne čađa bivtas soaja, ja ænaš havlak deivve bajabæle gieda; mutto davte æi cuvkim.

Nubbe olmai Erik Iversen læi maŋest boattemen, gulai bisso bavketæmen, mutto doaivoi, atte gandda vissa bači buoidaga. Go Erik lakka ni ja oidni su vællamen balsa alde, gaddi son, atte Math. Aikio læ baččam buoiddaga bælleheggi ja læi nis-titam gædge vuollai. Mutto go son bođi aibas lakka, de aicai bissoge nubbe sajest. Son divšoi ganda dam mađe, atte goastaiga ruoktot. Ganda ačče læi dast (baikest). Go son oini, mi dappatuvvam læi, de valdi son dallanaga 2 olbma ja doalvoti ječas rasta Annojokki (Jakobselvi) ja dobbe hæsta satoim manai Čaccesullo gavpu-gi doaktara lusa.

Ellem gævatusak.

Njællja mano dast ouddal guođdeli muttom nuorra nieidda Engelandast su æskariegaduvvum ucca manačes luokkai gæmo ala ja viggai dam dagos maŋjel sorbmít ješ ječas mirkoin. Son læi hilggjuvuvum mana aččest. Muttom vaibmolađes olmai gavnai dam mana, ja dat likkotes æd ne bođi digge ouddi; mutto dubmijuvvui lađaset. Muttom dalolaš Amerikast læi lokkam dam nieida birra ovta blađest, maid okta su ustebin Engelandast læi saddim sudnji. Son čali su ustebasast ja loppedi koastedet dam nieida ja su mana Amerikai. Jos nieidda dasa soappa, čali son, de aiggo son naittalet suina, jos i, de bæssa dat læt dalo æmed sagjasažžan su lutte. Augusta manost jottai dat nuorra nieidda Amerikai, ja dal muittaluvvu, atte son læ šaddam dobbe dam dalolaža likkolaš akka.

»Čaidne læ girjas; mutto olbmu ællem læ vela girjasæbbo,« cælkka muttom sami sadnevajas, ja dat bođi migjidi muittoi, go mi riemaimek muittalet dam dapatusa birra min lokkidi.

Muttom nuorra olmai ja gærjedægje.

Dat nuorra olmai: »Da oažžok don 5 øra, buorre olmai, ja muittal dal mudnji, manne don šaddek nu gæfhe.«

Gærjedæje: »Mou legjim du lagas — mon maidai lavijim addet bære stuora adaldagaid gefhidi.«

Ruošarika fabrikkain

vailok barggek.

Manga fabrikkai Oarje-Ruošarikast læk muttom muddoi ferttim orostet, daina go daid maŋemus aiggid læk ænaš oasse fabrikkai barggek valddujuvvum soattai.

Engelas fiskari havddadæbme.

Go dak engelas fiskarak, guđek baččujuvuvjegje ruoša soatteskipain, havddaduvvujegje Hull gavpugest Engelandast, legje girkkogarddai čoağganam 116000 olbmu.

Ruoša nissonak ja japanalaš fanggak

Arvat japanalaš soaldatak ja officerak læk soađest valddujuvvum fanggan ja saddijuvvum Ruošariki. Dal muittaluvvu Moskva gavpugest, atte cœdnagak vela ruoša alladilalaš nissoninge adnek mielaid dæidi japanalaš officeraidi ja addek japanalaš fanggaidi ollo addaldagaid. Si vazzek singuim ja vela cummastallekge sin. 11 alladilalaš ruoša nissonak læk dal vuostalastain garraset ja moaittam, atte ruoša nissonak čajetek daggar usteblašvuoda japanalaš fanggai vuostai.

Bibal læi dalle divrras.

Guokte čuođe jage dast ouddal mavsi okta bibal dabe Norgast lika ollo go okta hæsta, ja okta salbmagirje mavsi lika ollo go okta gussa. Dal i mavse bibal æmbo go 3 kruvna

Smava bardnek ja duppat.

Dat bæggalmas gievras darolaš olmai Norbech, gæn i daide balljo oktage nagadet faggest bodnjat vuollai, læ sardnom muttom redaktørain duppat adnem birra:

»Dat læ viekka fastes vierro, atte smava bardnek adnek duppata — dasa mi miettap buokak. Mutto olbmuk æi oro miettamen dasa, atte dat læ stuora vahagen. Mu ačče celki mudnji, go mon legjim uce: »Jos don dattok šaddat gievra, Karl, de ale borgot bipo, ja ane nære mielde buollevine ja gæfhe.« — Dam su rađe mielde læm mon ællam, ja dam bokte šaddim mon gievrra. Muittal dam smava bardnidi. Si halidek šaddat gievrak, ja dam si berrijek šaddat; mutto æi šadda gievrak, jos si jallušek riebmæt borgotet cigarettaid ja jukkat buollevine.

Stuora buollem.

300,000 kruvna vahag.

Odne (dam 22 december) dieđitegje telegramak, atte oudeb ija šaddai stuora buollem Storfosheiast, Dunderlandsdalast, dobbe gost Nordlanda ja næsta obba min ædnam stuoremus ruovddemalbma bruvka læ. Maskinviste oktan maskinaiguim ja guokta stuora dynamoa ja okta lokkomitiva, mi čuožoi lakka dast, bulle buokten. Buok læi assurerijuvvum. Oktibuok makse dak dingak mak bulle 300,000 kr. — golbma čuođe duhat — kruvna Kantora ja mekaniske barggoviste goasse maidai buolleba. Mutto likko læi, atte læi vačes dalkke, nuft atte dolla i bæssam vidanet, damditi buli dušša dat okta viste. Moft dolla læža alggam dam čei dieđe.

Maŋemus telegramma soattebaikest.

Aito ouddal go dam blađe maŋemus sido prentejuvvu, olli min ragjai okta telegramma, mi muittala, atte sodnabæive vuiti Port Arthur birastatte, general Nogi, muttom stuora allagasa (dieva daihe čokka), man alde læ vuokkasæbbo japanesalažaidi baččæt ruošalaš bateriai ala. Si dam allagasa vuoittem varast adne 7 ton dynamita, maina si oktanmanost sprengijegje dam allagasa, ja man bokte čiettalassi ædnag olmušhægga manai.

Dat nummar

»Sagai Muittalægjest« læ dat maŋemus daidi doalledi, guđek læk dingum ja maksam ođđajage ragjai.

Dieđetusak.

Luossanuotte ostujuvvu.

Okta adnujuvuvum, mutto nano luossanuotte (kilanuotte) ostujuvvu jos i læk bærrer divras. Vuovdde čallus dam blađe redaktøri, gæn bokte gavp-pe satta šaddat.

Logadam!

Okta stuora, gosi ođđa njælljed vanas, mi læ rakaduvvum buoremus vanasdakkest Navuonast, vuvddujuvvu dal halbet; 170 kr., nuft go jotta. Oaste čallus mudnji.

L. Larsen, Segelvik pr. Andsnæs

Redaktøra: A. Larsen.

Prenteduvvum „Nuorttanaste“ prentemrakkanusast, Sigerfjorast.